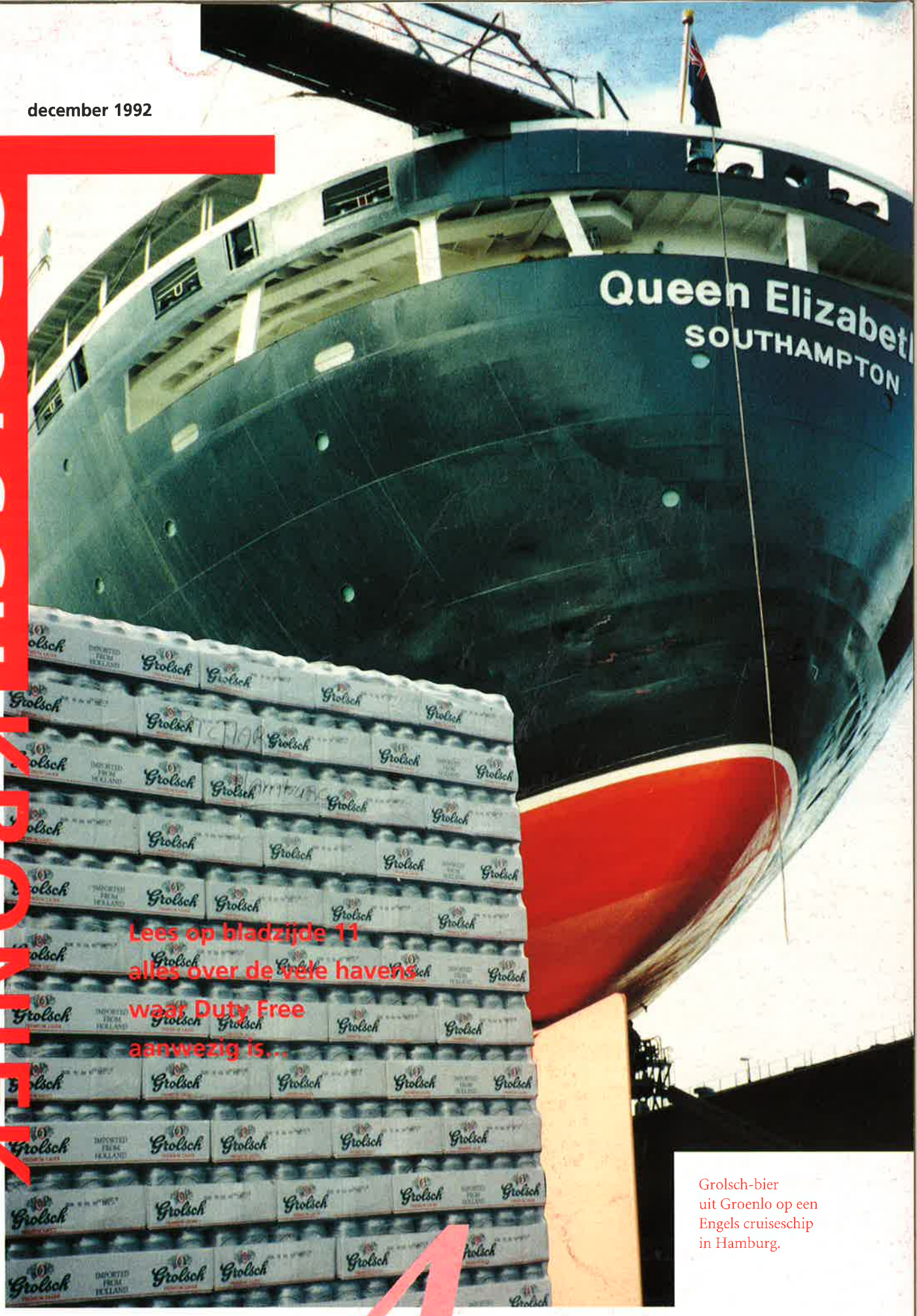
december 1992

GROLSCH KRONIEK

jaargang 12

Lees op bladzijde 11
alles over de vele havens
waar Duty Free
aanwezig is...

Grolsch-bier uit Groenlo op een Engels cruiseschip in Hamburg.

4

Redactie
Grolsche Bierbrouwerij Nederland B.V.
Kantoor Enschede.
Postbus 55, 7500 AB Enschede

Grolsch Kroniek
Nr. 4, 12e jaargang,
december 1992.
Een driemaandelijkse uitgave,
bestemd voor het personeel
van Grolsche Bierbrouwerij.

Redactie-adres
Grolsch Kroniek
Postbus 55
7500 AB Enschede

Redactie-raad
J. Analbers
P. van Rooijen
L. Wevers
A.J.M. van Lith
E. Kouwen
H. Holstein
G. ten Cate
P.E.A. Könings

Vaste medewerkers
H. Meijer
P.R.C.M. Schnellen
A. Wopereis
H. Schovers
J. Oude Breuil

Ontwerp
Concepts Design,
Amsterdam

© 1992 – Nadruk van deze uitgave in welke vorm ook, geheel of gedeeltelijk, in het Nederlands of in enige andere taal, is zonder schriftelijke toestemming van de uitgever niet toegestaan.

Het jaar 1992 is omgevlogen

Nog maar een dag of tien en we kunnen 1992 laten plaatsmaken voor 1993. Het lijkt of het steeds sneller gaat. Jaar, na jaar, na jaar en voor je het weet is het straks 2000. Maar er gebeurt ook reusachtig veel in zo'n jaar. In Nederland, in Europa, in de

van de Redaktie

wereld, maar ook in Twente en de Achterhoek. Om precies te zijn in Enschede en in Groenlo. In Enschede werden een nieuw brouwhuis, een nieuwe kantoorvleugel en een Ontvangstcentrum in gebruik genomen. In Groenlo werd de filterkelder totaal gerenoveerd en de automatisering van de helderbierkelder.
Grolsch nam in Engeland de Ruddles-brouwerij over. In Nederland werd een aanzienlijk aantal belangrijke horeca-punten aan het Grolsch-klantenbestand toegevoegd: in Amsterdam, Rotterdam, Eindhoven, Den Haag, Sittard, Utrecht, Deventer maar ook in Hengelo en Enschede, enz. Grolsch is in het hele land zeer actief.
Over activiteiten gesproken. De brouwerij presteerde het om maar liefst 2 nieuwe biersoorten aan bierminnend Nederland te presenteren: Grolsch Meibok in april en Grolsch Special Malt in juni. En met grote successen!
Het fustenpark werd ook geheel vernieuwd. De oude aluminiumvaten werden vervangen door roestvrijstalen vaten met een kunststof-buitenbekleding. Grote bijeenkomsten werden ook gerealiseerd. Weet u het nog? Het Open Huis in Enschede voor alle eigen medewerkers, de Playback Show met veelbelovend talent. En niet te vergeten de zeskamp in Groenlo, waarover men nu nog spreekt!
Het waren nogal wat gebeurtenissen over het jaar verspreid. Helaas is er weinig tijd om bij al die belangrijke mijlpalen lang stil te staan. Grolsch gaat door, Grolsch moet door.
Toch is het goed om zo tegen het eind van het jaar en op de drempel van het nieuwe jaar nog weer terug te denken aan die 365 drukke dagen die achter ons liggen. En ook om vooruit te blikken naar het nieuwe jaar 1993. Een jaar dat onherroepelijk weer anders zal zijn, drukker, afwisselender, met nieuwe ideeën, nieuwe activiteiten.
De redactie van de Grolsch Kroniek, die alles op de voet tracht te volgen, zal u ook in 1993 berichten over wat zich binnen én buiten ons bedrijf afspeelt.
Wij wensen u alvast prettige feestdagen en een zeer goed begin van het nieuwe jaar.

De redactie

Winkel promotie Grolsch Special Malt

Grolsch Special Malt wordt ook op de winkelvloer duidelijk onder de aandacht van de consument gebracht. C1000-ondernemer, de heer Koster uit Amstelveen, bouwde in samenwerking met onze vertegenwoordiger, de heer *G. IJsselstein*, een prachtig Grolsch-huis. De consument kan op originele wijze kennis maken met Grolsch Special Malt, door middel van een proeverij.
Een prachtige promotie voor Grolsch Special Malt in de thuismarkt, welke door de plaatselijke pers niet onopgemerkt bleef.

Grolsch en gastvrijheid is ook kwaliteit

U weet allen dat bier dikwijls vereenzelvigd wordt met gezelligheid en gastvrijheid. Bijna dagelijks is op de tv te zien dat vrijwel alle bierproducenten met hun reclamespots daarop inspelen. Maar ook op oude prenten en schilderijen uit lang vervlogen tijden zijn taferelen uitgebeeld waarop mensen in een feestelijke stemming bijeen zijn met een pint bier in de hand.

van de Directie

Gastvrijheid is een groot goed voor een brouwerij, en wij zijn allemaal, waar we ook werken, gastheer of gastvrouw van Grolsch. Het op een hartelijke, hulpvaardige en correcte wijze ontvangen van onze relaties, de consumenten van ons kwaliteitsbier, is steeds meer een uiterst belangrijk onderdeel van onze totale presentatie en de kwaliteit die we leveren.
Het tonen van waardering voor onze relaties heeft vele kanten en behoeft zeker niet alleen op te gaan in onze produktie-afdelingen door middel van een correcte houding tegenover onze bezoekers, tijdens de brouwerij-excursies. Gastvrijheid komt bijvoorbeeld ook tot uiting in het telefoonverkeer, wanneer de beller op een hartelijke wijze te woord gestaan wordt, in het hulpvaardig omgaan met onze klanten, of bijvoorbeeld het snel reageren op de ideeën van onze klanten, het rijgedrag van de chauffeurs of de verkoop van Grolsch-artikelen aan bezoekers. Zo zijn er talloze voorbeelden te geven die allemaal uitingen zijn van onze stijl in de omgang. Ze voegen waarde toe aan de verkoop van onze produkten, waar we hier met z'n allen van leven.
Wij hebben in het afgelopen jaar weer duizenden relaties ontmoet binnen en buiten de poort, via de recepties, maar ook per telefoon, in correspondentie of door middel van faxverkeer. Ook mochten we dit jaar onze medewerkers met hun gezinnen ontvangen op de brouwerij tijdens een bijzonder gezellig Open Huis. Relaties in de regio zijn op bezoek geweest en hebben onze nieuwste accommodaties bekeken.
Ik ben ervan overtuigd dat wij allemaal persoonlijk, naast de noodzakelijke dure reclame, advertenties en tv-reclame, op de goede weg zijn door het aspect van menselijke gastvrijheid steeds hoog in ons vaandel te schrijven. Ook daarin moeten wij kwaliteit leveren en uitblinken ten opzichte van onze concurrenten.
Voor uw waardevolle inzet, ook op dit punt wil ik U mede namens mijn collega's van harte bedanken.
Alweer is er bijna een jaar om; een jaar van goede prestaties maar helaas ook van externe tegenvallers vooral op het valuta-front die in de tweede helft van het jaar op ons afkwamen. Het laat zich aanzien dat ook het komende jaar niet gemakkelijk zal worden in het licht van de minder gunstige economische vooruitzichten en de nadelige wisselkoersverhoudingen.
Laten we aan de andere kant voortdurend voor ogen houden dat het woord 'somber' eigenlijk maar heel betrekkelijk is.
De situatie in Nederland is dikwijls in scherp contrast met wat dagelijks tot ons komt via de kranten, radio en tv: we leven in een rijk land, een land zonder echte armoede waar, zoals op zoveel plaatsen elders wel het geval is, geen oorlogsdreiging bestaat, waar niet op straat geschoten wordt en waar ontheemden niet op zoek zijn naar een beetje voedsel.
Het is goed dat wij daar straks aan onze goed gevulde kersttafel ook eens bij stil staan en beseffen dat leven in vrede een groot goed is.
Ik wens u, uw gezins- en familieleden een gezegend kerstfeest en een voorspoedig en gezond nieuwjaar.

'…Het op hartelijke wijze ontvangen van relaties is een belangrijk onderdeel van onze totale presentatie…'

P.P. Snoep

Grolsch op Texel

Dat Grolsch in ruime mate aanwezig is in de Texelse horeca zal menig Grolsch-vakantieganger, die zijn vakantie al eens heeft doorgebracht op dit prachtige eiland, zijn opgevallen. En dan te bedenken dat er tien jaar geleden nog maar één Grolsch-kroeg op het eiland te vinden was, namelijk café *De Rog* in de Cocksdorp. Inmiddels is er in tien jaar tijd veel veranderd.

Horeca Nederland

Momenteel wordt er in maar liefst 36 horecabedrijven (op een totaal van ongeveer 125 zaken) Grolsch getapt. Qua marktaandeel is Grolsch, buiten wellicht onze traditionele gebieden, nergens zo goed vertegenwoordigd als op Texel. Er is een aantal redenen waarom Grolsch het zo goed doet.
De aanwezigheid van een zeer goede agent in de persoon van *Jaap Boon* is voor het wekelijkse – 's zomers dagelijkse – contact met onze relaties onontbeerlijk. Het is als inspecteur werkelijk ideaal met een agent te werken die perfect weet wat er onder zijn en dus ook onze relaties leeft. (Sterker nog: hij is van het reilen en zeilen van de Heineken-relaties beter op de hoogte dan de respectievelijke Heineken-vertegenwoordiger en de groothandel).
Daarnaast is uiteraard de uitstraling en kwaliteit van Grolsch in grote mate debet aan onze uitstekende positie op Texel. Juist op basis van deze combinatie zijn er in de loop van de jaren veel en ook grote bedrijven overgestapt op Grolsch. Inmiddels zijn er zelfs twee bedrijven uitgerust met kelderbier en een derde komt er deze winter nog bij. Ook door de vele toeristen uit met name het oosten van het land en de vele Duitsers die Texel jaarlijks aandoen wordt de aanwezigheid van Grolsch zeer op prijs gesteld.
Voor wie nog niet eerder op Texel is geweest, maar dit vast van plan is, hier alvast een paar aanraders met uiteraard Grolsch op tap. In de noordkop van het eiland moet u na een heerlijke strandwandeling eens het mooiste strandpaviljoen van het eiland bezoeken: Strand-paviljoen De Krim bij Paal 28, een pracht van een paviljoen met een exploitant die qua uitstraling sterke gelijkenissen vertoont met een originele strandjutter. Wat verder naar beneden vindt u De Koog alwaar de Dorpsstraat de laatste jaren is uitgegroeid tot het uitgaanscentrum van Texel.

Daar zijn wij vertegenwoordigd met twee prachtige cafés, namelijk De Kuip (met 10 bierkranen) en Tiffany (prachtige pub in Engelse stijl). Als u goed oplet zult u merken dat ons Amber bier in De Kuip bij de Duitse gasten net zo makkelijk wordt verkocht als Tessels Alt. Overdag kunt u eventueel nog gebruik maken van het motorschip De Zeester (ligplaats in de haven van Oudeschild) voor een fraaie rondtocht over de Waddenzee of een sportieve vistocht. En als je 's avonds echt culinair wilt genieten in een Texelse entourage dan kan ik u aanraden eens een tafel te reserveren bij Het Kompas in Den Hoorn of restaurant 't Vierspan in Den Burg. Bij Het Kompas adviseer ik u lamspootjes afgeblust met Amber bier te proberen.
Het overschot aan calorieën kun je later op de avond er weer volledig uitswingen in de beroemdste discotheek van Texel en omstreken: Question in Den Burg, met pal daarnaast nog de nachtbar Casino voor een klein afzakkertje. Ik kan u verzekeren dat hier al menig Grolsch-inspecteur en districtleider (we noemen geen namen) is 'gestrand'. Vroeger was het alleen in het hoogseizoen druk op Texel. Dat patroon is nu langzaam maar zeker aan het veranderen. Door de steeds maar toenemende vrije tijd zijn ook de korte voor- en najaarsvakanties in populariteit gestegen.

'...Een exploitant die qua uitstraling sterke gelijkenissen vertoont met een originele strandjutter...'

Omdat het dan ook rustiger is komt Texel met al zijn natuurschoon nog veel beter tot zijn recht. Als u voor een weekend een leuk hotelletje wilt boeken kan ik u hotel Den Burg, hotel Koogerond in Den Burg of hotel Nieuw Breda in de Cocksdorp aanraden. Hotels zijn op Texel beslist niet duur. En voor een bungalow of een kampeerplaats kun je prima op de Krim terecht in De Cocksdorp. Ook al deze bedrijven besloten op een dag... Het hoogseizoen op Texel wordt ieder jaar per traditie afgesloten met het zeer druk bezochte en door Grolsch gesponsorde *Tropical Sca Festival* (eind augustus). Ook dit is een echte aanrader. Enfin, wij hopen u zo een goed beeld geschetst te hebben van dit prachtige eiland. Dit was dan weer Ontdek je Plekje.

Ronald Schmitz

De merkenbarometer

Om succesvol te zijn, moet een onderneming beschikken over goede en gemotiveerde medewerkers en een kwalitatief produkt; efficiency in alle aspecten van de bedrijfsvoering is uiteraard eveneens onontbeerlijk. Daarnaast is het essentieel dat een bedrijf beschikt over een goed merk; als men geen echt merkartikel heeft moet men niet verwachten om ook op lange termijn succesvol te kunnen zijn. Goede merken staan voor kwaliteit en geven zekerheid.

Nieuws van Commercie

**Hoe gaat het dit jaar met het merk Grolsch?
Het NIPO (Nederlands Instituut voor Publieke Opinie) heeft samen met het Merkgenootschap een onderzoek uitgevoerd naar de bekendheid van zestig belangrijke merken. Het onderzoek werd uitgevoerd bij 1000 huishoudens. Naast onderzoek naar de bekendheid is erg veel aandacht besteed aan de waardering van merken; drie elementen zijn onderzocht: Staat dit merk voor kwaliteit? Is dit merk een sympathiek merk? Levert dit merk waar voor zijn geld? Bij kwaliteit staan wij op een vijfde plaats, bij waar voor zijn geld eveneens op een vijfde plaats en bij sympathiek staan wij op een vierde plaats. Dit zijn uitstekende resultaten, want geen enkel ander biermerk scoort op één van deze drie elementen bij de eerste tien. Als wij dan de totale score nemen dan komen wij op een derde plaats; hierna vindt u de Top 10, aangevuld met de plaats van de andere biermerken die bij het onderzoek betrokken waren.
1 Bols, 2 Coca Cola, 3 Grolsch, 4 C1000, 5 Shell, 6 Honig, 7 Unox, 8 Coebergh, 9 Dreft, 10 Opel; en verder 16 Amstel, 32 Heineken, 40 Bavaria en 51 Oranjeboom.
Besluit: Wij hebben dus een sterk merk en wij mogen hier blij mee zijn. Dit geeft vertrouwen voor de toekomst. Wij mogen niet vergeten dat het resultaat is bereikt door vele jaren goed werk. Met z'n allen hebben wij nu de zware taak om deze positie zo niet te verbeteren dan toch op zijn minst te handhaven: dit kan alleen maar door in alle opzichten uitstekend te presteren, ofwel: door *Total Quality.***

J. Troch

Veel succes! Grolsch Special Malt wint belangrijke handelsprijs

Op 5 november kreeg de commerciële afdeling Thuisverbruik een fantastisch bericht. Wonnen wij in mei al een zogenaamde Gouden Pluim voor Grolsch Meibok, nu was Grolsch Special Malt aan de beurt.
Voor de introductie van Grolsch Special Malt werd door het vakblad Food Personality de 'Food Award' toegekend. Deze belangrijke prijs werd gewonnen voor de beste introductie in de produktgroep dranken, sappen en siropen. Deze prijs is toegekend naar aanleiding van een enquête die het gerenommeerde onderzoeksbureau *Trendbox* heeft uitgevoerd onder de Nederlandse detaillisten in het thuisverbruik-kanaal.
De Nederlandse handel vond dat Grolsch met Grolsch Special Malt niet alleen een zeer geslaagd concept had geïntroduceerd, men was tevens erg enthousiast over de kwaliteit en de goede smaak van ons alcoholvrije bier.
Wij zijn daar uiteraard de Nederlandse handel zeer erkentelijk voor. Het is immers een prettige wetenschap dat onze afnemers (die Grolsch Special Malt aan de uiteindelijke consument verkopen) het werk van u allen op deze wijze waarderen. Iedereen die bij Grolsch werkt en aan de ontwikkeling van Grolsch Special Malt heeft bijgedragen was en is al overtuigd van de kwaliteit van Grolsch Special Malt.
De Nederlandse handel is daar (vrij snel na de introductie) dus ook van overtuigd en schat de marktmogelijkheden van dit produkt hoog in. Voor Grolsch namen *B. van Lith* (Nationaal Account Manager Thuisverbruik) en ondergetekende (Product Manager Special Malt) deze mooie prijs in ontvangst. Uiteraard hebben wij iedereen die op deze prijsuitreiking aanwezig was kunnen verrassen met Grolsch Special Malt.

F. Verhulsdonck

Wat je ook doet, in één keer goed

Total Quality

Begin dit jaar zijn wij met z'n allen begonnen om de kwaliteit van ons werk te verbeteren. Dit betekent niet dat wij het in het verleden niet goed hebben gedaan. De consument en de handel wordt echter steeds kritischer: wat vroeger perfect was is nu nauwelijks voldoende. Wat vandaag uitstekend is, is morgen onvoldoende. Als wij ook in de toekomst tot de besten willen behoren dan zullen wij permanent op alle gebied onze prestatie moeten blijven verbeteren.

Dit Total Quality project is eenvoudig gestart; het was op de eerste plaats de bedoeling iedereen bewust te maken van de noodzaak tot permanente verbetering. Wij hebben dit gedaan door in groepjes met elkaar afspraken te maken over het verbeteren van eenvoudige zaken; afspraken nakomen, correct telefoneren, een schone werkomgeving. Intussen is nogal wat gediscussieerd, veel kritiek geleverd en ook instemming betuigd. Dit gebeurt altijd wanneer men met iets nieuws begint. De afspraken hebben wij vastgelegd in beginsel-verklaringen en wij worden herinnerd aan Total Quality via de themaborden, de kaartjes in de salarisenveloppen, de Grolsch Kroniek en als het goed is bij elke vergadering en elk werkoverleg; Total Quality moet immers een vast agendapunt zijn.
Het moment is thans gekomen om een verdere stap te zetten. De meesten van ons hebben immers de oorspronkelijke afspraken geëvalueerd en zijn geïnformeerd door hun chefs over de vervolgstappen. Het leek ons nuttig dit nog eens voor u samen te vatten: directie en management hebben een reeks gebieden in kaart gebracht, waarbij wij het beter kunnen doen en dus geld kunnen besparen. De meeste van deze zaken kunnen wij samenvatten onder het motto 'wat je ook doet, in één keer goed'. Laten wij proberen dubbele of extra handelingen te vermijden die veel geld kosten. Laten wij permanent onderzoeken of systemen en werkafspraken de juiste zijn. Op deze wijze kunnen wij een hele reeks gebieden bepalen waar 'vermijdbare kosten' aanwezig zijn en deze moeten wij bestrijden. Het gaat dikwijls om complexe zaken die betrekking kunnen hebben op meerdere afdelingen; daarom proberen wij via kleine groepen de zaken te bestuderen zodat stap voor stap oplossingen kunnen worden aangedragen. Na verloop van tijd moeten wij op tal van gebieden kunnen scoren en oogsten.
Deze vervolgaanpak betekent niet dat per 1 januari 1993 iedereen in dergelijke projectgroepen zit; dit zal wel gelden voor veel medewerkers uit alle afdelingen. Alle anderen willen wij bij dit kwaliteitsgebeuren verder blijven betrekken. Iedereen moet dagelijks begaan zijn met de talrijke mogelijkheden tot

'…Afspraken nakomen,
correct telefoneren,
een schone werkomgeving…'

eenvoudige verbeteringen. Als wij de optelsom ervan maken komen wij tot verbazingwekkende resultaten en zullen wij in de mogelijkheid zijn ook in de toekomst tot de besten te behoren.
Kwaliteit is overigens niet zo moeilijk en het november-thema heeft het nog mooi geformuleerd: 'kwaliteit is mooi!'.

J. Troch

Beroemd oefenmeester geniet van Grolsch uit Holland

De film 'Flodder in Amerika' beleefde in Spanje zijn première-voorstelling. Op deze première-avond was Grolsch Premium Lager prominent aanwezig. Ook Nederlandse vip's, verblijvend in Madrid, waren uitgenodigd. *Leo Beenhakker*, ooit hoofdtrainer van Ajax en Real Madrid kwam natuurlijk naar deze spraakmakende Nederlandse film kijken. Hij liet zich het Grolsch Bier, onder toeziend oog van *Paul van de Hout* goed smaken. Het glas was zeer snel leeg!

P. Moreno Mora heeft zich belast met het nog beter afregelen van de banen.

Een beugelfles is niet van staal

Sinds de jaren negentig van de vorige eeuw, bottelt onze brouwerij bier in beugelflessen. Een beugelsluiting was toen een alom voorkomende flesse-sluiting. Na de Tweede Wereldoorlog zijn veel brouwerijen overgestapt van flessen met beugelsluiting op flessen met kroonkurksluiting. Zo niet Grolsch.
De Grolsche Bierbrouwerij is door de jaren heen de beugelfles trouw gebleven. En niet zonder succes. Grolsch is thans de enige grote brouwerij met bier in beugelflessen. Maar het schept ook verplichtingen. Die beugelfles moet dan ook goed zijn. Hij moet immers zo'n zes jaren meelopen in de produktie. Gemiddeld komt zo'n beugelfles wel 35 keer terug in de brouwerij om opnieuw te worden gevuld.
Alle reden om het totale proces rond het bottelen van die beugelfles goed in de gaten te houden. Om die reden is er dan ook een werkgroep samengesteld o.l.v. de heer *D. Meijer*, die samen met de heren *H. Snippert, H. Gunnink, B. Veldkamp* en *P. Moreno Mora* het bottelproces onder de loep neemt, teneinde de mankementen van breuk en slechte beugels teniet te doen. Daarvoor heeft deze werkgroep, in haar streven naar de hoogste kwaliteit, een hele lijst van punten ter verbetering samengesteld om deze zaak goed aan te pakken. Het zou op deze plaats te ver voeren om al deze punten de revue te laten passeren. Dat heeft de werkgroep overigens wel gedaan. Toch willen wij u hier een paar noemen in willekeurige volgorde. Breuk van de beugelflessen kan veroorzaakt worden tijdens het inpakken in de kratten; de banen van de bottellijn kunnen optimaler worden afgeregeld; de controle op volle flessen kan herzien worden. Maar ook: hoe worden de flessen na controle bij de opleggers en sluiters op de baan teruggezet? Ook het transport wordt onder de loep genomen. Volle pallets worden getransporteerd, verplaatst, opgetild en weer neergezet. Als een beugelfles valt, een heel krat of meerdere kratten, zijn de beugelflessen dan echt nog gaaf of lopen ze door die val kleine barstjes op? Kortom, allemaal punten die voor een nauwkeurig onderzoek in aanmerking komen dat er uiteindelijk toe moet leiden, dat door wellicht andere werkwijzen, andere procedures de breuk bij beugelflessen tot een uiterst minimum beperkt blijft.

P. Könings

B. Veldkamp stelde voor om een aangepaste worm te monteren op de plek waar de beugelflessen naar de oplegger worden geleid.

De kwaliteit van onze mensen is de kwaliteit van Grolsch

Appellerend aan deze slogan, kunnen wij bekend maken dat er weer 14 van onze medewerkers zijn gehuldigd met het behalen van hun LSBL-bierdiploma c.q. certificaat. De uitreiking hiervan vond plaats op woensdag 9 september in de hoofdkantine in Enschede. Tegelijkertijd werden zo'n 100 overige diploma's en certificaten uitgereikt aan alle cursisten, die een opleiding volgden in de regio Oost van de LSBL. Deze cursisten hebben wij met hun partners en afgevaardigden van het bedrijf, waarin zij werkzaam zijn groots kunnen ontvangen.
De heer *N. Heinen* sprak in zijn welkomstwoord over het belang van de kwaliteit van onze organisatie. Kwaliteit die wij mede kunnen behouden en waar nodig kunnen verbeteren door hier gericht opleidingen te volgen. Dit jaar zijn geslaagd:

A-bier ***H. Bos, K. van Weert, M. de Vries, A. te Brake, L. Gebbink, O. Migchielsen en R. ter Bogt***
A-basis ***A. te Molder en H. Wassink***
B-bier ***R. Holweg, E. Kammeijer, E. te Woord, J. Vrugteveen en J. Hartendorp.***
Proficiat!

Guy Evers

Nieuwe horeca

Hart van Utrecht bruist weer!

Op één van de mooiste pleinen staat het voormalige Hotel Café Restaurant Des Pays Bas. Dit hotel behoort tot een van de oudste hotels in Nederland. Op de begane grond zijn er 2 nieuwe Grolsch zaken ontstaan. Stadscafé Restaurant Broers en Brasserie Restaurant Luden. Op beide lokaties wordt het hele Grolsch-assortiment gevoerd. Beide zaken hebben bij het vaststellen van de inrichtingen zoveel mogelijk rekening gehouden met de historie van het gebouw en gezien de reacties van de bezoekers zijn beiden daar goed in geslaagd.
De omzetverwachting voor Broers is 400 hl. pils en voor Luden 150 hl.

Grolsch in De Oplossing

Voor degenen die met de ziel onder de arm lopen nu het oude etablissement van *Thijs van der Molen* (zanger van het lied 'Het leven is goed in het Brabantse land') niet meer beschikbaar is, is er sinds eind September De Oplossing. Daar hoeft niet eens een stap voor omgelopen te worden want café De Oplossing komt op hetzelfde adres: Ginnekenweg 244. *Jack* (33) en *Annemarie* (23) *van Miert* (ook bekend van jeugdcafé Le Baron) hebben het heft in handen genomen en De Oplossing bedacht. Jack komt uit een echt horecanest: 'Mijn ouders waren uitbaters van restaurant De Kogelvanger. Ik heb de horecapraktijk met de paplepel binnengekregen. Met De Oplossing wil hij een ouder publiek een gezellige avond uit aanbieden. Het nieuwe etablissement krijgt het karakter van een eet-, borrel- en muziekcafé. Gewoon de opgepoetste formule van Thijs van der Molen. Daarnaast is er gelegenheid om prettig en goed te eten zonder dat er diep in de buidel hoeft te worden getast. In ieder geval komt de vaste jazz-avond op woensdag terug. Vanaf oktober komt er elke zaterdagavond ook levende muziek, maar dan meer in de sfeer van folkloristische, klassieke muziek en easy-listening. Dus met recht, een swingende Oplossing in 't Ginneken in Breda.

Snookercentrum Steinwijck Steenwijk

De heer *C. Poldermans* opende 11 september zijn tweede snookercentrum. Drie jaar geleden startte hij zijn activiteiten in Sneek.
In vervolg op het succes aldaar, besloot hij afgelopen zomer de beneden-verdieping van de voormalige Oosterzalen in Steenwijk te gaan huren voor de oprichting van een tweede snookerbedrijf. Na een snelle, hectische bouwperiode, – voortreffelijk gesteund door zijn familie – toonde Poldermans zijn gasten bij de opening een perfect bedrijf, bestaande uit 10 snooker-tafels, 4 pooltafels, 3 carambole-biljarts en ook 2 dartbanen. Zijn eerste contacten met Grolsch in Steenwijk zijn hem zo goed bevallen, dat hij 't liefst nu al zijn huidige biermerk in Sneek zou willen inruilen tegen Grolsch. Over twee jaar zal hij ongetwijfeld ook dáár Grolsch hoog in het vaandel zetten. Naast pils en Amber aan de tap schenkt Poldermans ons volledige bier-assortiment, waarmee hij tevens goed bijdraagt aan een versteviging van ons goede marktaandeel in Steenwijk, en natuurlijk aan onze merkenbekendheid.

Café Biessels Nijmegen

Op de Grote Markt, midden in het centrum van Nijmegen is medio September Café Biessels geopend. In het café was voorheen een boekenwinkel gevestigd; het antieke winkelinterieur heeft een plaats gekregen in het cafébedrijf en de combinatie met een moderne serre geeft een prachtig effect. De exploitant is de heer *Samson* en hij nodigt u hierbij van harte uit voor het nuttigen van één of meerdere bieren van het fust, waaronder natuurlijk Grolsch Pilsner, Bokbier, Amber, Special Malt, Wicküler, Dentergems en Grimbergen, gezien de hoge huur gaarne wel tegen contante betaling.

Tapperij Happerij De Troubadour 's-Hertogenbosch

'De Sint Jan in 's-Hertogenbosch is een van de mooiste kerken van Nederland, c.q. Europa als wel de rest van onze aardbol', zegt de Bossenaer. Deze kerk trekt jaarlijks meer dan 1 miljoen bezoekers. Voor deze en toekomstige bezoekers groot nieuws, want na het dorst opwekkende bezoek kan men de dorst lessen met een van de Grolsch-specialiteiten. Indien men de kerk verlaat valt het oog direct op het tegenover liggende horeca-bedrijf Tapperij Happerij De Troubadour. In dit bedrijf, geëxploiteerd door de familie Van Hinthum vindt u een breed assortiment van bieren en na het nuttigen daarvan kunt u tevens genieten van de culinaire capaciteiten van de kok. Het bedrijf is 7 dagen in de week geopend van 10 uur 's morgens tot 2 uur in de nacht.

Hotel Boekelo Boekelo

Vanaf 10 oktober worden in Hotel Boekelo, gelegen in de bosrijke omgeving van Boekelo, exclusief onze produkten verkocht. Het hotel, eigendom van de Nederlandse Hotel Maatschappij, wordt in fasen gerenoveerd en uitgebreid. De afronding zal medio 1993 plaatsvinden. Het bedrijf beschikt over 96 luxe 4-persoons appartementen, 78 2-persoons kamers, een goed restaurant en natuurlijk een hotelbar. Ook is er een royale accommodatie voor feesten en congressen aanwezig. Naast de normale recreatieve voorzieningen kan de gast gebruik maken van een beauty- en fitnesscentrum.

Export

How to top a Grolsch

Afgelopen september werd er in het Asia World Plaza Hotel in Taiwan een wedstrijd gehouden onder de naam 'How to top a Grolsch', ofwel 'Hoe maak je nou een Grolsch beugelfles open'. Zoals op de gezichten op de foto is af te lezen, valt het toch niet mee om zo'n flesje open te krijgen. Maar je moet er wat voor over hebben om een lekker biertje te drinken (door een rietje).

A bottle of Grolsch beer: 12 Rand

Grolsch timmert aan de weg. In steeds meer landen is Grolsch verkrijgbaar en met name de beugelfles krijgt internationaal de nodige aandacht. Zo ook in Zuid-Afrika. Door afschaffing van de apartheid is de economische boycot opgeheven en neemt de import van bier toe.

Hiervan heeft Grolsch als een van de eerste internationale brouwers geprofiteerd. De beugelfles is er heel populair. Dit wordt nog eens geïllustreerd door een advertentie van de grote Zuidafrikaanse onderneming *Anglo American*. In deze advertentie wordt een Grolsch-beugelfles vergeleken met een aantal produkten die evenals Grolsch voor 12 Rand (f 7,50) gekocht kunnen worden.

Een leuke bijkomstigheid is dat geen mens de lege beugelfles in 'n café zal achterlaten. Thuis wordt de beugel namelijk gebruikt om er de zelfgemaakte salade-dressing in te bewaren. Er is dan ook een levendige handel in lege beugelflessen ontstaan; op de vlooienmarkt heeft de lege fles al een handelswaarde van f 5,–.

Maar het belangrijkste voor Grolsch blijft uiteraard de verkoop van bier. Vooral de Horeca speelt een belangrijke rol bij de introductie en de uitbouw van het merk. Maar niet alle horeca is geschikt voor een duur biermerk als Grolsch. Daarom richten wij ons vooral op die plaatsen waar de doelgroep pleegt te komen. Grolsch is dan ook vooral verkrijgbaar in de betere cafés, restaurants en (Engelse) Pubs van Johannesburg, Pretoria, Durban en Kaapstad.

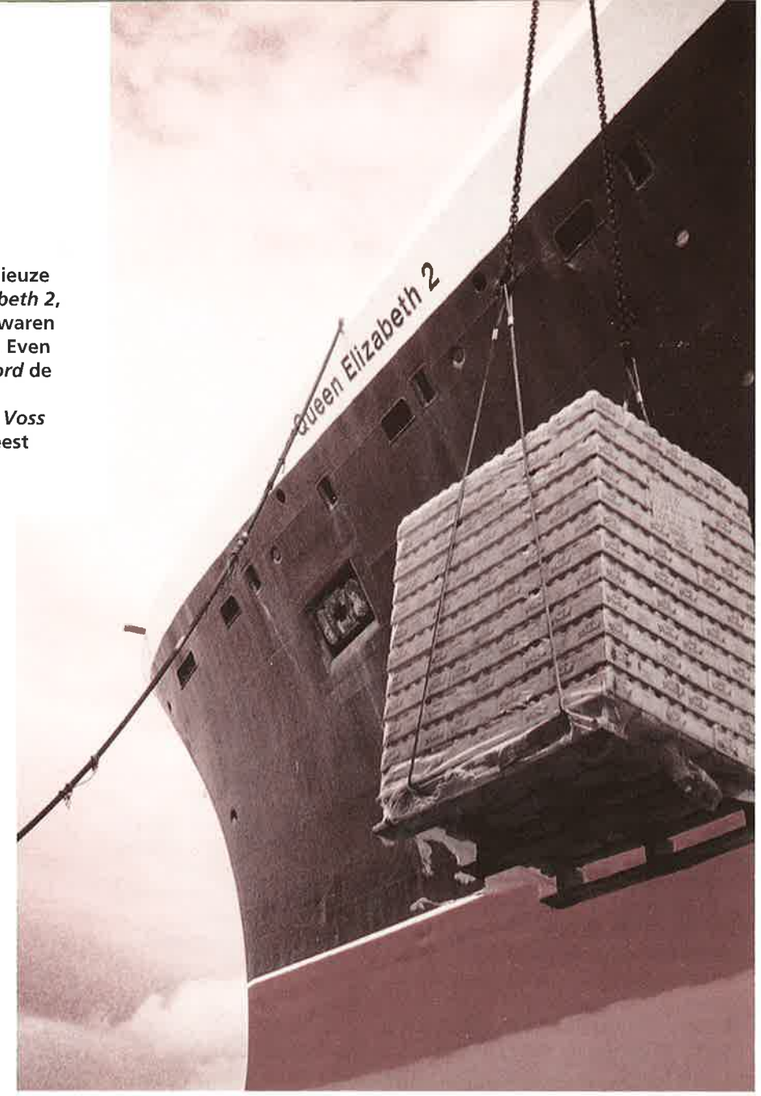
Dit zijn tevens de plaatsen waar reclame gemaakt wordt. Op de foto een Pub in Pretoria waar het Grolsch vignet op een van de ramen is geschilderd.

Zoals u ziet, het gaat goed met Grolsch in Zuid-Afrika. Hopelijk kunnen wij dat binnenkort ook zeggen van dit prachtige land zelf. In ieder geval hebben wij één gedachte met de heren *De Klerk* en *Mandela* gemeen: Op een dag...

I. Menting

Duty Free in Hamburg

Oktober 1992 moest het meest prestigieuze cruiseschip ter wereld, *de Queen Elizabeth 2*, in dok. Ze had averij opgelopen en er waren reparaties nodig aan de scheepswand. Even zag het er naar uit dat *Wilton Feyenoord* de reparatie-order zou krijgen, maar de roemruchte Hamburgse werf *Blohm & Voss* (die van de U-Boote) kwam met de meest gesubsidieerde offerte.

De Queen Elizabeth 2 komt overigens zelden in West-Europa: afgelopen voorjaar was zij één dag in Rotterdam om haar passagiers van de Floriade te laten genieten. Het schip meerde toen af aan de Wilhelminakade waar vroeger de schepen van de Holland Amerika Lijn vertrokken naar het nieuwe land; tot in de jaren '50 was deze kade voor vele emigranten het laatste stukje Europa onder de voeten.

Bij vertrek uit Rotterdam draaide de Queen Elizabeth in dichte mist, waarbij de voor- en achtersteven ieder op minder dan 5 meter langs de Maaskaden scheerden. Op een Maasbreedte en een scheepslengte van ongeveer 2 voetbalvelden vereist dat enig vakmanschap en meesterschap van de loodsen. Een paar meter verschil en de Takliften van *Smit International* zouden een pracht van een bergingsorder gekregen hebben.

'...Een scheepslengte van ongeveer 2 voetbalvelden vereist enig vakmanschap en meesterschap...'

Overigens behoeft men zich geen zorgen te maken over de passagiers; menig 5 sterren hotel verbleekt bij dit paradepaardje van de cruise-industrie. Een keuze uit het aanbod: yogalessen, psychotherapie, tandarts, dominee in religie naar keuze, gezelschapsdame (voor uw huisdier), kleermaker, allerlei winkelgalerijen, een makelaarskantoor (niet voor premie-woningen), kleiduivenschieten, golfen op de golven (jawel, op het bovendek), casino's, wijnproeverijen, topartiesten voor optredens in de nachtclubs (gebracht door helikopters) en Grolsch Premium Lager.

Mocht u van plan zijn zelf een maandje op de Queen Elizabeth 2 te boeken, dan komt de lage dollarstand nu goed uit: voor enkele duizenden dollars per persoon per dag kan worden ingescheept. Neemt u dan voor de kapitein en zijn bemanning een paar dozen Grolsch mee. Zij grepen de kans om tijdens hun verblijf in Hamburg 360 dozen Grolsch Premium Lager voor eigen gebruik in te laden.

A. Colenbrander

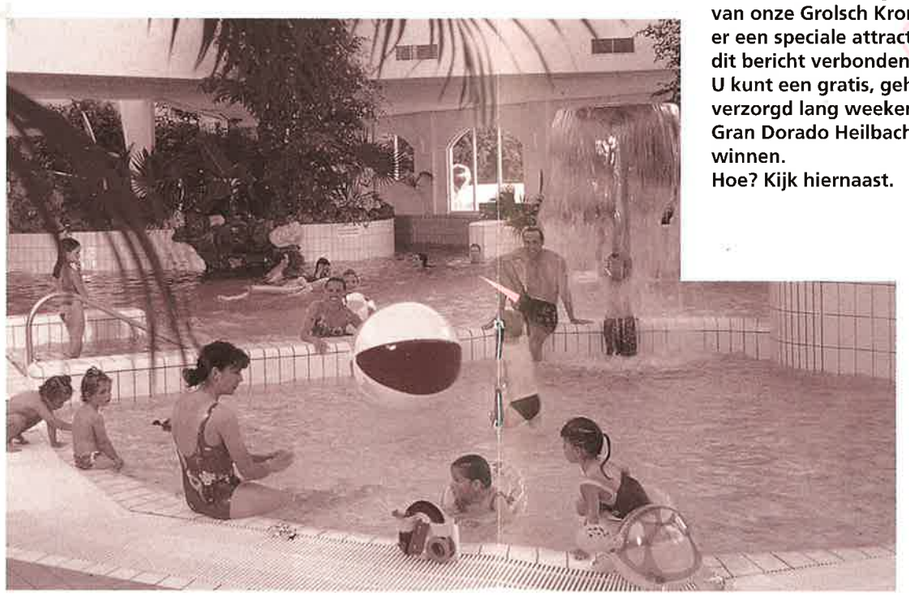
Gran Dorado Heilbachsee...
een unieke vakantiebestemming, en verrassend anders

Het majestueuze kasteel *Burg Eltz.*

Als je de 'Autobahn' van Koblenz naar Trier volgt, merk je direct, dat je in een uniek natuurgebied rondrijdt. Deze herfstdag in oktober maakt alles mooier; prachtige herfstkleuren, van geel, oranje, rood naar diep purper. De stralende zon maakt dat je je in een prachtig schilderij waant. Het sprookjeslandschap van de Eifel, of meer speciaal de Vulkaneifel. In dit gebied, bij de plaats Daun, vind je echte vulkaanmeren, ofwel Maaren zoals ze hier genoemd worden. Dit deel van Duitsland mag gerust een van de mooiste vakantiegebieden van Duitsland genoemd worden. Uitgestrekte bossen, prachtige kastelen en burchten, enkele wildparken, zoals het Adler- und Wolfspark Kasselburg, en het Hirsch und Saupark in Daun maar ook bijzondere industrieën die voor een deel ook te bezichtigen zijn. Zoals de klokkengieterij in Brockscheid, de zaagmolen in Meisburg, een wolspinnerij, een rotan-vlechterij enz. Vanaf Heilbachsee ben je, met de auto, binnen een uur in Koblenz, of de oudste stad van Duitsland Trier, of aan de Moezel in stadjes als Cochem, Zell van waaruit boottochten vertrekken langs de wijnvelden aan de Moezel. Het meest opvallende in dit gebied is echter het landschap: het straalt rust uit. De tijd heeft hier schijnbaar stilgestaan. Veel kleine dorpjes, met prachtige vakwerk-huizen gegroepeerd rond het plein voor de kerk. En Gran Dorado Heilbachsee, midden in dit heuvellandschap gelegen, slechts 2 tot 3 uren van de Nederlandse grens. Een park waar we veel vakantiegangers uit Nederland vinden, maar ook uit Duitsland, België en Engeland. Gasten die kunnen genieten van veel privacy in de diverse typen bungalows, de sportaccommodaties in het park, zoals het overdekte malibu-zwembad en de tennis- en squashbanen en de restaurants en bars met vele vriendelijke medewerkers.

'...We zijn er best een beetje trots op, dat ons produkt hier verkrijgbaar is...'

Gran Dorado HEILBACHSEE

Export

Ook de kinderen komen niets te kort. In Club Billy, voor de allerkleinsten (3-7 jaar) en Club Rebel (8-13 jaar) zorgen gekwalificeerde begeleiders voor dagelijkse wisselende activiteiten. Bij vakantie en genieten hoort ook een goed glas bier. En ook hier ontdekken de gasten steeds vaker Eines tages...

In de supermarkt is Grolsch Premium Pilsner verkrijgbaar in de groene 50 cl. beugelfles. En vanaf 1 januari wordt dat meerdere keren per dag bekend gemaakt via het interne tv-circuit. En zo hoort het ook, een Top Accommodatie zoals dit Gran Dorado Park, moet zijn gasten het beste aanbieden, Grolsch dus.
We zijn er best een beetje trots op, dat ons produkt hier verkrijgbaar is. Nu nog alleen in flessen, maar wie weet kan de gast in de toekomst ook kiezen voor een heerlijk, vers getapt glas Grolsch.

Voor de aandachtige lezer van onze Grolsch Kroniek is er een speciale attractie aan dit bericht verbonden, want U kunt een gratis, geheel verzorgd lang weekend in Gran Dorado Heilbachsee winnen.
Hoe? Kijk hiernaast.

Win een gratis lang weekend voor 2 personen in Gran Dorado Heilbachsee!

Beantwoord de volgende vragen en stuur dit formulier voor 31.01.'93 aan de redactie van de Grolsch Kroniek. De trekking vindt plaats voor 01.02.'93, en de uitslag wordt gepubliceerd in de volgende Kroniek.

1 Ligt Gran Dorado Heilbachsee in
- a het Taunusgebergte
- b het Sauerland
- c de Vulkaneifel

2 Hoever is het rijden vanuit Nederland?
- a 2 - 3 uur
- b 4 uur
- c 4 - 5 uur

3 Het Hirsch und Saupark is in
- a Koblenz
- b Daun
- c Kasselberg

4 In Brockscheid vindt je een
- a Wolspinnerij
- b Klokkengieterij
- c Watermolen

5 Voor de 3 tot 7 jarigen is er
- a Club Rebel
- b Club Billy
- c Club Malibu

6 Grolsch is bij Gran Dorado verkrijgbaar
- a van het vat
- b in 50 cl. flessen
- c van het vat en in 50 cl. flessen

Naam .....

Straat .....

Postcode .....

Woonplaats .....

Red Holloway

Strand en zon, film en muziek: Los Angeles, Californië

Mario Bauza

Californië doet je denken aan zon en strand, natuurparken en woestijnen. Wereldberoemde steden, zoals San Francisco, Los Angeles en de stad van de film: Hollywood. Los Angeles is ook de stad van het jaarlijkse Playboy Jazz Festival. Een van de beroemdste Festivals met uitsluitend de beste artiesten en waar ook de toekomstige toppers in de jazz muziek hun vuurdoop krijgen.

Export

Burrell

Het Jazz Festival 1992 was weer zeer bijzonder door de speciale proclamatie van de burgemeester van L.A., *Tom Bradley* en door het optreden van gastheer en entertainer *Bill Cosby*. Succes verzekerd! Vele topartiesten traden op zoals *Joe Williams, Diane Schuur* en het *Count Basie Orchestra, Mario Bauza, Red Holloway, Kenny Burrell,* en vele anderen. En wat te denken van de superbands waaronder *The Yellow Jacks, Manhattan Transfer* en het *Clayton Hamilton Jazz Orchestra.*

Het was ook een bijzonder festival door de vele extra programma-onderdelen, zoals de speciale muziekprogramma's die vanaf 14 juni zes weken lang vooraf gingen aan het hoofdprogramma. En door de aanwezigheid van Grolsch Premium Lager. Het enige bier dat voor de artiesten beschikbaar was back-stage, daar waar ze zich letterlijk 'opwarmden' voor het optreden en in de persruimte tijdens het Festival. Grolsch Premium was ook het exclusieve importbier tijdens de openingsparty bij *Hugh M. Hefner* in Beverly Hills.

Het Festival was geslaagd, voor iedereen. De artiesten die een fantastisch programma lieten horen, de organisatie, die ervoor zorgden dat de zalen vol zaten, en voor Grolsch, die veel publiciteit kreeg tijdens de radio- en tv-uitzendingen.

Het Playboy Jazz Festival 1992 is zeker voor herhaling vatbaar.

Count Basie Orchestra

Clayton Hamilton Jazz Orchestra

Manhattan Transfer

The Yellow Jacks

Harry Schutten, Grolsche Bierbrouwerij en verzamelen

In Nederland bestaan een aantal verenigingen, die zich bezighouden met het verzamelen van bierartikelen. De leden hiervan komen regelmatig bij elkaar om allerhande zaken met elkaar te ruilen, uit te wisselen en te verhandelen. Je kunt op dit soort bijeenkomsten de meest fantastische verzamelingen vinden op het gebied van bierviltjes, etiketten, blikjes, flessen, glazen, lichtbakken, spiegels enz. Grolsch-artikelen zijn op dit soort bijeenkomsten zeer gewild omdat steeds meer verzamelaars zich gaan specialiseren op alles wat te maken heeft met ons Grolsch-merk en -logo.

In onze brouwerij in Groenlo hebben wij een prachtig voorbeeld uit deze wereld van verzamelaars, *Harry Schutten* van de exportcolonne 6 die op zijn geheel eigen wijze inhoud geeft aan deze hobby. Hij heeft twee lijnen ontwikkeld; het verzamelen van bierflessen uit de hele brouwerijwereld en gegevens over de historie van onze Grolsche Bierbrouwerij.

Zijn verzameling flessen heeft Harry sinds 1987 kunnen uitbouwen tot meer dan 2000 stuks door alle aparte flessen bij het retourgoed in Groenlo te vergaren. Met name het retourgoed uit Engeland heeft hem menig interessante en zeldzame vondst opgeleverd. Uiteraard is zijn hobby op het werk in Groenlo alom bekend en in de loop der jaren is menige 'afwijkende' fles door collega's bij hem ingeleverd. Naast flessen uit Engeland, België, Duitsland, Japan en Amerika heeft Harry een 30-tal oude beugelflessen met de opdruk 'De Klok' waarvan de oudste dateert uit 1922. Ook de Grolsch-limonadeflessen ontbreken niet; er staan mooie exemplaren Golden 5, McGreen en Silver Six.

'...Grolsch-artikelen zijn op dit soort bijeenkomsten zeer gewild...'

Een andere activiteit waar Harry Schutten steeds meer tijd in steekt, is het verzamelen van foto's, artikelen en verhalen over de geschiedenis van de Grolsche Bierbrouwerij. Als geboren en getogen Grollenaar (geboren tegenover de 'Lange Gang') is de historie van Grolsch iets wat hem pakt en waaraan hij de komende jaren verder gaat werken. Bladerend in zijn vele plakboeken waarin foto's en artikelen keurig zijn gerangschikt, wordt Harry al snel lyrisch en noemt hij het 'tijdperk familie De Groen', waarin de fundering gelegd is voor de fantastische brouwerij waar wij nu werken. De foto's en wetenswaardigheden zijn vaak bijeengebracht na gesprekken en bezoeken aan gepensioneerde collega's en oudere inwoners van Groenlo. Via deze aanpak worden leuke relaties opgebouwd.

Onze oudere generatie vertelt met veel plezier en enthousiasme over vroeger. Ik heb een boeiende avond gehad bij collega Schutten en ben onder de indruk van zijn collecties. Uiteraard kan Harry niet nalaten mij aan te sporen om te vermelden dat hij zich aanbevolen houdt voor aanvullingen op zijn hobby via de lezers van de Kroniek. Dat beloof ik hem graag nadat ik bedankt heb voor de goede verzorging van de avond met enkele goed gekoelde beugelflessen Grolsch.

J. Analbers

Uit de archieven van Harry Schutten:
2 foto's van de feesttent in Groenlo, die versierd werd t.g.v. het afscheid van oud-directeuren *Kobus* en *Theo de Groen* op 27 september 1968.

Nieuwe medewerkers
Enschede

Den Blanken, René
Geboren 11 mei 1965 in Zwolle.
Functie: Amber Sales Promotor op de afdeling Marketing.
In dienst 01-11-'92.

Gosses, Petra Marjolein
Geboren 4 september 1969 in Assen.
Functie: Telefoniste/Receptioniste op de afdeling Kantoorzaken.
In dienst 01-10-'92.

Van der Hout, René Johannes
Geboren 14 april 1967
in Vlaardingen.
Functie: Amber Sales Promotor op de afdeling Marketing.
In dienst 01-10-'92.

Kalenkamp, Harry
Geboren 4 maart 1955 in Goor.
Functie: Sectiehoofd Bouwkunde op de afdeling Projectenbureau.
In dienst 15-09-'92.

Koopman, Wilma
Geboren 18 februari 1969
in Zwolle.
Functie: NAM-assistente op de afdeling Thuisverbruik.
In dienst 01-10-'92.

Schotanus, Niels
Geboren 28 juli 1965 in Aalsmeer.
Functie: Commercieel Jurist.
In dienst 15-09-'92.

Wennink, Johannes Robertus
Geboren 27 januari 1967
in Hengelo (O).
Functie: Amber Sales Promotor op de afdeling Marketing.
In dienst 15-09-'92.

Wolterink-Groothuis,
Elin Christina
Geboren 20 februari 1960
in Enschede.
Functie: Directie Secretaresse.
In dienst 01-09-'92.

Grolsch-kinderopvang en de fiscus

Sinds oktober 1991 kunnen werknemers van Grolsch via het bedrijf hun kinderen (van 0 tot 4 jaar) bij diverse kinderopvangplaatsen onderbrengen. Grolsch neemt een groot deel van de kosten voor haar rekening. Daarnaast betalen de ouders een maandelijks bedrag voor deze opvang. Dit bedrag is gerelateerd aan het netto-gezinsinkomen en Grolsch hanteert daarbij de zgn. beroepskosten. Degene die geïnteresseerd zijn in meer informatie betreffende dit onderwerp kunnen contact opnemen met *Ans Odink* of *Henk Hees* van de afdeling P & O. Zij hebben voor u de benodigde informatie klaar liggen. Dit geldt uiteraard ook voor de ouders die de opvang van hun kinderen particulier hebben geregeld.

Jubileumkalender

Terugblik
Enschede

Koehorst, J.H.
25 jaar in dienst 01-09-'92.

Grashof, H.J.
25 jaar in dienst en in de VUT.
Receptie 11-09-'92.

Veldscholten, J.G.
Na 35 jaar in de VUT.
Receptie 11-09-'92.

Hemme, F.W.
Na 19 jaar in de VUT.
Receptie 11-09-'92.

Diphoorn, H.J.
25 jaar in dienst.
Receptie 25-09-'92.

Frenger, H.
25 jaar in dienst.
Receptie 25-09-'92.

Eulderink, H.H.
Na 23 jaar in de VUT.
Receptie 08-10-'92.

In de Vut, *T.J.A. Tuinte.*

Terugblik
Groenlo

Tuinte, T.J.A.
In de VUT.
Receptie 22-09-'92.

Flierman, H.H.
25 jaar in dienst.
Receptie 12-11-'92.

In de VUT, *H.H. Eulderink.*

Jubileum *H. Frenger.*

In de VUT, *F.W. Hemme.*

In de VUT, *J.G. Veldscholten.*

Jubileum
H.H. Flierman.

Zilveren insigne
Enschede

De volgende medewerkers krijgen en/of hebben het zilveren insigne voor hun 12½-jarig dienstverband gekregen.
Bolscher, A.B.M., 01-11-'92.
Koekoek, H., 21-11-'92.
Brefeld, J.G.A., 01-12-'92.
Meijer, H.H.S., 01-12-'92.
Veenstra, J., 01-12-'92.

Zilveren insigne
Groenlo

De volgende medewerkers kregen het zilveren insigne voor hun 12 ½-jarig dienstverband.
Abbink, J., 01-10-'92.
Van Zwieteren, J., 01-10-'92.
Rensink, W.H., 09-12-'92.
Jansen, R.W., 16-12-'92.

Uit dienst
Enschede

Adema, A.G.M.
Functie: Assistent Reclamemagazijn.
Uit dienst 30-09-'92.

Van de Veer-Razoux Schultz, M.S.
Functie: Crediteuren-administrateur.
Uit dienst 30-09-'92.

Ticheler, W.A.
Functie: Hoofd Bierbereiding.
Uit dienst 01-09-'92
wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

Wientjes, W.H.H.
Functie: Medewerker Economische Afdeling Horeca.
Uit dienst 14-11-'92
wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

Ligthart, W.M.
Functie: Depothouder Utrecht.
In de VUT 01-11-'92.

Kelder, W.
Functie: Staffunctionaris op de afdeling kwaliteitsdienst.
In de VUT 01-12-'92.

Jubileum *H.J. Diphoorn.*

In de VUT, *H.J. Grashof.*

Derde kwartaalverslag

Ideeënbus Enschede 1992

In het derde kwartaal 1992 zijn in totaal 28 ideeën binnen gekomen, waarvan er 17 zijn afgehandeld en 11 nog in behandeling zijn. De volgende beloonde ideeën (1991 en 1992) zijn in het derde kwartaal 1992 afgehandeld.

F. Ipskamp en *J.H. Bos:* pijlglazen. Gefeliciteerd door *P. v. Rooijen* en *D. Meijer.*

1 De indiener wil bij het vatentransport de volle vaten in plaats van twee-hoog nu per drie-hoog transporteren. De indiener heeft een aanmoedigingspremie van f 75,– ontvangen.

2 De indiener wil een regelklep plaatsen tussen de koud en warm waterkraan bij de vuller voor het opstomen. De indiener heeft een aanmoedigingspremie van f 75,– ontvangen.

3 De indiener heeft het idee om gaaswerk aan de uiteinden van de goten van de spoelmachine te plaatsen, zodat er minder kans op verstoppingen is. De indiener heeft een beloning van f 200,– en een gegraveerd glas ontvangen.

4 De indiener heeft een schemerschakelaar laten plaatsen bij de loopbrug machinekamer/lagerkelder, zodat men de trappen beter kan zien. De indiener heeft een beloning van f 150,– en een gegraveerd glas ontvangen.

5 De indiener wil rolletjes bij de uiteinden van de flessenverdeler van de inpakkers plaatsen. Dit ter voorkoming van het beschadigen of lostrekken van etiketten. De indiener heeft een aanmoedigingspremie van f 40,– ontvangen.

6 De indiener wil de koolzuurcilinders vervangen door een klein reservoir met reservegedeelte. Voor het bijvullen kan een oude biertank (1000 ltr.) worden gebruikt. De indiener heeft een aanmoedigingspremie van f 75,– ontvangen.

J. Steinmeijer: gaaswerk.

F. Ipskamp: schemerschakelaar.

ideeënbus

7 De indiener wil door enkele gaatjes in de Afklaaspotten te boren zorgen, dat wanneer de apollo's worden gereinigd tegelijk deze glazen potten worden gereinigd. De indiener heeft een aanmoedigingspremie van f 40,– ontvangen.

8 Er zijn pijlglazen op de loogbakken van de filters gezet, zodat men kan zien hoeveel loog erin zit zonder dat men ergens bovenop moet staan met het risico dat er misschien loog etc. in de ogen spettert. De indieners hebben elk een beloning van f 100,– en een gegraveerd glas ontvangen.

9 De indieners willen graag in de plaats van de papierpers van colonne 10 een lopende band met afvoerpijp. De indieners hebben elk een aanmoedigingspremie van f 12,50 ontvangen.

10 De indiener wil dat oud papier, zoals dozen, etiketten, kantoorafvalpapier etc. wordt verzameld in een speciale afvalcontainer. De indiener heeft een aanmoedigings-premie van f 75,– ontvangen.

Koninklijke onderscheiding voor Cees van der Zant

Op 1 oktober 1992 was het precies 40 jaar geleden dat onze horeca-inspecteur in de Gelderse Achterhoek, *Cees van der Zant*, zijn loopbaan bij onze brouwerij begon. Dit heuglijke feit werd die dag uitgebreid gevierd. 's Morgens werd de reeks van huldigingen begonnen met een feestelijke speech van de heer *Troch*, die de jubilaris ook de gouden Grolsch-speld met diamant opspeldde. Daarna vereerde loco-burgemeester de heer *A.L.G. Huurneman* de familie Van der Zant met een bezoek. Cees van der Zant werd onderscheiden met het eremetaal in zilver, verbonden aan de orde van de Nederlandsche Leeuw. Proficiat!

's Avonds werden de cadeaus van de collega's aangeboden.

Het zingen, lachen en bierdrinken gingen hand in hand tijdens het gezellige feest.

Deze koninklijke onderscheiding vertegenwoordigt de grote blijk van waardering voor een 40-jarig dienstverband, bij één en dezelfde werkgever. Ooit als administratief medewerker in Groenlo begonnen en later uitgegroeid en opgeklommen tot Inspecteur Horeca van de afdeling Horeca der Grolsche Bierbrouwerij. In deze waardering heeft ook meegespeeld dat Cees van der Zant zich in zijn vrije uren zeer verdienstelijk heeft gemaakt in het belang van diverse Groenlose verenigingen, waarin hij tal van bestuursfuncties heeft bekleed. 's Avonds werd Cees met zijn gehele gezin nog eens flink in de schijnwerpers gezet tijdens een door zijn collega's aangericht feest. De jubilaris werd door diezelfde collega's uit volle borst toegezongen. Voor jubilaris, vrouw en kinderen werd het een onvergetelijke dag.

Loco-burgemeester van Groenlo, de heer *A.L.G. Huurneman* heeft, samen met *Mevrouw Van der Zant*, de koninklijke onderscheiding opgespeld.

Deels trots, deels nog wat onwennig poseert de jubilaris met zijn onderscheidingen.

Het staatsieportret met vrouw en dochters.

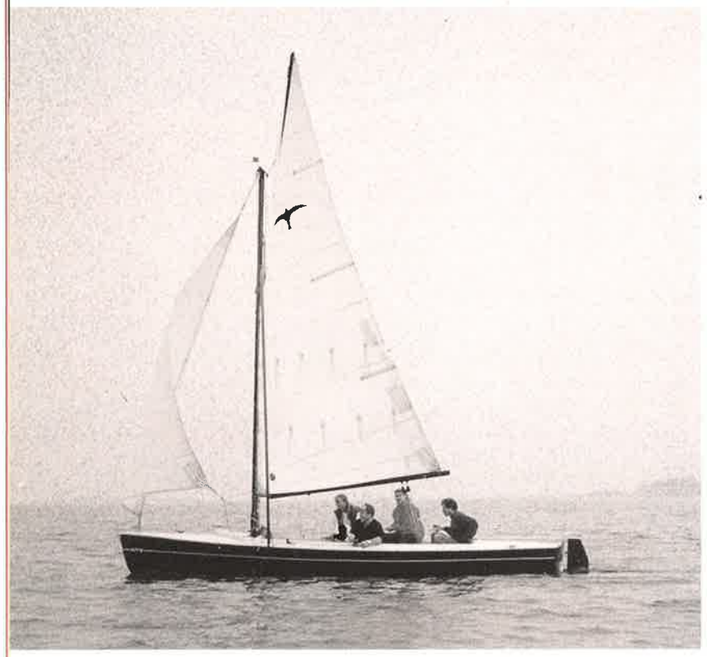

J. Troch, Commercieel Directeur van de brouwerij speldt de gouden speld met diamant op.

Sport

'n Dagje gezellig zeilen

Op bijgaande foto's ziet u een aantal mensen van de afdeling Thuisverbruik met elkaar toasten om zo een deel van hun angsten af te wentelen voor zij met meer of minder watervrees de wiebelende zeilboten (voor kenners; het waren *Valken*) betraden. Iemand van deze afdeling had meerdere malen al aangedrongen op zo'n tocht maar allerlei legitieme maar ook niet legitieme redenen werden aangehaald waardoor het omzetten in een concrete daad steeds verder werd uitgesteld.

Toch was een tactische zet ('nu allemaal de agenda trekken en een datum prikken') voldoende om de deelnemers op één lijn te krijgenen op een maandag in de Valken op de Friesche meren. Ook de dag was uitgekiend want op een maandag net na het seizoen is het goed, rustig zeilen. Zonder de horden zeilende, surfende of motorbootvarende of op andere manieren zich op het water vermakende vakantiegangers uit eigen land (maar vooral uit een groot buurland).
De bezetting van de 3 boten met ieder 5 personen was evenwichtig verdeeld tussen ervaring en minder of totaal geen ervaring. Dapper werd er gestart nadat het minst ervaren team snel de kunstjes van het optuigen had afgekeken van de andere twee teams en zowaar als tweede het haventje uitzeilde.
De uitgestippelde route volgend en voor de wind zeilend, nam het zelfvertrouwen van de minst ervarenen natuurlijk zienderogen toe. Ook een smalle doorvaart werd moeiteloos genomen, totdat op een bredere vaart één van de collega's een aanvaring dreigde te forceren en ongewild steeds dichter de rietkraag naderde. 'We liggen stil', meldde één van de bemanningsleden volledig overbodig. *'Stil liggen!'*, zei de schipper 'we zijn aan de grond gelopen!' 'Zeilen zakken en met de vaarboom afduwen', luidde het commando dat meerdere malen aan de overige bemanningsleden toegeschreeuwd werd. Na veel gefoeter, blaren en modder in de boot alsook in de zeilen kwam men weer los. Een lid van de bemanning had nog zeer aandoenlijk maar niet erg praktisch aangeboden om overboord te gaan en de boot af te duwen!
Daarna ging het goed met alle zeilboten. De collega werd op afstand gehouden en het gesprek in de boot beperkte zich hoofdzakelijk tot banaliteiten en de constante verwondering over de rijk aanwezige koeien die op afstand met een peilloos diepe uitdrukking in de bolle ogen een en ander stonden gade te slaan.
Een bemanningslid intrigeerde dit zo dat hij opmerkte, dat Friesland een mooi land is maar dan wel voor koeien, zodoende de enige echte heuse Fries aan boord knap tegen de schenen schoppend.
Hetzelfde geëmmer moest onze Fries aanhoren toen we in een klein maar rustiek haventje de lunch gebruikten en er wéér een trekker met kolossale wielen voorbij denderde, terwijl auto's op de vinger van een hand te tellen waren.
Terugzeilend werd er zowaar een soort wedstrijdelement toegevoegd. De drie boten hielden elkaar uiterst scherp in de gaten en trachtten elkaar de wind uit de zeilen te nemen. Totdat de smalle vaart weer in zicht kwam ging alles perfect. Wijselijk liet de schipper van de minst ervaren boot de anderen voorgaan om vervolgens tegen de wind in kruisend de smalle lengte door te zeilen. Twee inschattingsfouten bij het overstag gaan leidden ertoe dat even zovele keren de zeilboot in het riet vast kwam te zitten wat tot grote hilariteit aanleiding gaf. De bemanningsleden die in het 'ruim' van de boot over elkaar kronkelend niet meer bijkwamen – tot ergernis van de schipper die inmiddels veel te goed wist welke problemen opdoemen om een steeds verder in het riet en modder rakende boot weer zeilende te krijgen. Na enige vermanende woorden kreeg men de slag te pakken en

'…Zeilen zakken en met de vaarboom afduwen!…'

werd na de smalle vaart met hoge snelheid in aantal knopen, mede geholpen door een aanwakkerende wind, de steven richting vertrekpunt gewend. Daar werden de boten afgemeerd, afgetuigd en vooral één boot diende grondig te worden gereinigd. In de voortdurende evaluatie achteraf werden herhaaldelijk de wapenfeiten onder elkaars neus gewreven, wat het saamhorigheidsgevoel van de bemanning van de minst ervaren boot steeds meer sterkte. Dit had weer tot gevolg dat zij de plechtige afspraak maakten een volgende keer weer in dezelfde samenstelling de zeilboot te bemannen.

De onervaren schipper,
B. van Lith

Bijen houden

Zelf bijen houden in uw eigen tuin kan. U kunt dan zien hoe mooi een bijenvolk in elkaar zit en werkt. Verbaasd zult u zijn, indien u ziet hoe ze elkaar aanduiden waar veel honing te halen is. In Enschede start in februari 1993 een cursus beginnend-imker. Deze cursus heeft 7 theorie- en 12 praktijklessen en iedere cursist krijgt z'n eerste bijenvolk gratis van de vereniging of van één van de leden. Voor inlichtingen kunt u bellen met 053 - 61 19 32 *(K. Loth)* of 053 - 35 61 51 *(F. Beune)* van de Enschedese Bijenhoudersvereniging.

Grolsch Open 1992 in Almere, Holland

Onder supervisie van *Piet Mol* zijn *Nel* en *Henk Schaefer* er op 7 november wederom in geslaagd een zeer gezellig, goedverzorgd en sportief tennistoernooi te organiseren. Het evenement bestond uit zowel enkel- als dubbelspel. Vanwege het feit dat de opkomst niet zo groot was als in voorgaande jaren, konden op de 4 beschikbare banen een groot aantal partijen gespeeld worden. Daarom willen wij bij deze een oproep doen aan al onze tennisvrienden: laat het volgend jaar niet afweten! De datum voor het toernooi van volgend jaar is nu reeds vastgesteld op 13 november 1993. Dit alles zal wederom plaatsvinden in Almere. Nadat een ieder 5 x 45 minuten op de baan had doorgebracht, werden alle gewonnen games opgesteld en zijn de volgende winnaars uit de bus gekomen.

Dames 1e *Saskia Rijsma* (43 games), 2e *Wilma Meensen* (38 games), Poedelprijs: *Toos Boonekamp* (25 games).
Heren 1e *Benno Christenhusz* (62 games), 2e *Ivan Menting* (57 games), Poedelprijs (wederom) *Robert Levoleger.*

**Nogmaals willen wij de toernooileiding bedanken voor hun fantastische inzet en rekenen wij van ganser harte op een grotere opkomst bij het volgende toernooi.
Tot volgend jaar.**

B. Christenhusz

Volleybaltoernooi

Zaterdag 24 oktober was het dan zover. Wij, de meiden van de Biertechnische Dienst deden ook mee, maar elk in een ander team. *Marijke* doet elk jaar mee, ook dit jaar weer in het team van de Technische Dienst. Ondergetekende daarentegen had nog niet eerder meegedaan en maakte haar debuut in het team van Facturering/automatisering.

Het bijhouden van de score leverde weinig problemen op!

Sport

De heren uit het team van de Technische Dienst trainen één avond in de week, en wel het hele jaar door. Het team van Facturering/automatisering had geen training nodig, maar verscheen toch zelfverzekerd aan de start in zeer professionele t-shirts van *Auto Bleeker!*
Om half twee moest iedereen aanwezig zijn in de Rijnhal. Men had dan nog tijd om zich om te kleden, het wedstrijdformulier op te halen en niet te vergeten... tijd voor de warming-up!
Elk team speelde 5 wedstrijden. Tussen elke wedstrijd zat een pauze van 30 minuten. Deze pauze werd benut om de tactiek van het spel door te nemen onder het genot van een Malt-biertje.
Hoewel alle ploegen heel sportief speelden, verloren wij nagenoeg alle wedstrijden. Wèl was het een geslaagde dag en hebben wij veel lol gehad.
Misschien moeten we volgend jaar toch maar gaan trainen…

Alice Hagels

1e plaats
FC Wanhoop Enschede
2e plaats
Fido Dido Groenlo
3e plaats
Kameraden Groenlo
4e plaats
Netwerk Groenlo

Uitslagen kaarten van 5 oktober 1992

Hartenjagen
1e prijs, P. Ordelmans:
194 punten.
2e prijs, W. Kelder:
199 punten.
3e prijs, Mevr. Bruins: 200 punten.
Poedelprijs, Mevr. Wilder:
326 punten.

Kruisjassen
1e prijs, Mevr. G. Kosters:
4044 punten.
2e prijs, A. Broekhuizen:
3831 punten.
3e prijs, B. Dijks:
3772 punten.
Poedelprijs, G. Scholten:
3347 punten.

Kind (13 jaar) totaal verbrijzeld tijdens arbeid

'…Wie zou moete deugniet worden, de werkman of den Heer?…'

Als u deze kop aantrof in uw dagblad, zou u waarschijnlijk uw ogen niet geloven. Er zouden onderzoeken gedaan worden, justitie zou ingeschakeld worden, de betrokken leidinggevenden zouden ontslagen worden en in staat van beschuldiging worden gesteld. Slechts 100 jaar geleden waren deze dingen schering en inslag, getuige de brief, die een fabrieksarbeider stuurde aan de enquête-commissie, die ingesteld was om onderzoek te doen naar o.a. kinderarbeid.

An de lede der onderzoekkommissie
Mag dat zoo als het gaad in de arnhemsche zuikerfabriek van den heer *J. van Embden* te Oosterbeek, dat kindere zoo lang agter elkander werke dat zij bij de stilstaande masine in slaap vallen en dan wakker schrikke als het werde begind, waardoor *Jan Beekhuizen* 13 jaar out op vrijdag 17 Dezember 1886 totaal is verbrijzelt. Een der werklieden van de arnhemsche zuikerfabriek.
Arnhem
24 Januarij 1887.

Ook een boekje open over de verschrikkelijke toestanden in de fabrieken doet de heer *Maté Everaerts* uit Maastricht, oud-werknemer van de pottenbakkerij van de gebroeders *Regout:*

Maastricht den 10 Januarij 1887
Mijne Achbaare Heeren
Met het oog op de werkmanstand willen wij u Edl mededeelen, dat de slaave pand, zoo als het op het oogenblik bestaat een ongeluk en een droevige stand is op de fabriek.
Zoo de begine met de Glasblaazers, nacht en dag moete werken voor de gloeyende ovens, en welk daggeld 90 cent nacht en dag eten en drinken, dan die arme kinderen van 12 jaar, die arm slagoffers komen van de fabriek, manswerk verrig, half verbrand geen vlees op het ligchaam, half gekleed en bijnaa geen daggeld. Dan te begine met de aardewerkers die vroeger een daggeld verdiene om voor een korten tijd dat zij zig gaan slag offeren, met de doodskleur op de lippen, kome ze nu naar huis met de helf van hun verdiende loon. Dan die klijne jongens die mans werk verrigen half doot van vermoeyenis en geen verdienste meer om hun nood lijden te nemen. Na de slaven die met het zweep gedreven worden kelders in en kelders uit 90.000 kilo op dat arm ligchaam krijgen. (…)
Dan de slaven uit de ovens met hun uitgedroog ligchaam van matheid moete naar de geloeyede ovens in, om de waar er uit te halen, dat hun de haren op het hoof verbrande. 'Meester het is de warm'. 'Wat de warm, gij gaad voor twee dagen naar huis en nog eene keer de poort af'. In een tijd werk, dan komt den slaaf er uit: 'Water, water, ik versmacht van dors'. Dan wort gezeg door den meester: 'Wacht dat gij af gelos word gij houd het werk op'. (…) De arme vrouwen die mans werk verrigen, 70 a 80 kilo aanhouden in de arreme krijgen. Ja een werk nog de zwaar voor een sterk man, en krijgen daggeld van een klijne jongen, loopen kromp en scheef, kone niet eten of drinken van vermoeyenis. Komt zelvers Achbaare heere, ziet en overtuig u van de behandeling van den arme werkman. (…) Dan word den oudste geroepen; 'zeg vend, u werk is afgekeurt, het deug niet'. Den arme slaaf: 'wat schort er aan mijnheer?' 'Dat zal je wel zien als gij geld krijg'. Ik vraag u Edl Heer: wie zou moete deugniet worden, de werkman of den Heer? Welk slaaf of werkman zou Eerlijk man kune blijven? Hij zou bedriegen omdat hij bedroogen wordt. Dus Achbaare Heere het is de hoope dat u een einde maakt aan die alendige toestand voor den heedendaagsche werkman, die in smartvolle allende door de wereld kruip. (…) Kom Achbaare Heere, wij roepen u in het midden van ons, en overtuig u van de behandelingen van den arme werkman.
Nu zullen 46 man van Maastricht naar u toe kome om op dien dag de waarheid te bekenen. Maar met de hand op het geweten zullen zij het niet durve zegen of bekenen hoe alles aan mankaar hang. Dan stuuren zij ook menschen die nog een daggeld verdiene, maar, Edl Heere: de grootste slaven zullen zij u niet stuuren. Wij blijven u onderdaanige maastrichnaaren en hoop op de goede veranderingen. Zoude een klijne fout door u gevonden worden in den brief, dan wilt het ons niet kwalijk nemen. Hij is door den werkman opgesteld en niet door een provesser.
M. Everaerts, Wijk, Maastricht

'…Half verbrand geen vlees op het ligchaam, half gekleed en bijnaa geen daggeld…'

Deze brief was ook geschreven aan de enquête-commissie, die een onderzoek instelde naar het naleven van het zogenaamde 'kinderwetje van *Van Houten*'. Mede n.a.v. dit onderzoek diende in 1886 minister *Ruys de Berenbrouck* bij de Tweede Kamer een 'Ontwerp Arbeidswet' in waarin o.a. het volgende opgenomen was:
Bepalingen ter bescherming van jeugdige personen en vrouwen, zoals het verbod van nacht- en zondagsarbeid en beperking van de arbeidstijd tot maximaal 11 uur per dag, alsmede een verbod op alle kinderarbeid door kinderen onder de 12 jaar.
Deze wet trad in werking in 1890! Eerst in 1895 komt de eerste 'veiligheidswet' in werking met slechts een beperkt werkingsgebied: de Industrie.
Wordt vervolgd.

Voorzitter VGW Commissie,
Theo Elzinga

Grolsch-puzzel

Het heeft even geduurd, maar wij hebben weer een breinkraker voor de puzzelaars en puzzelaarsters. Wanneer u de volgende 17 vragen goed beantwoordt, ontstaat er in de wit omlijnde vakjes een wens voor alle Grolsch-medewerkers namens de redactie van de Grolsch Kroniek. U kunt uw antwoord insturen t.a.v. de redactie. De winnaars worden in het volgende nummer bekend gemaakt.

Blad met veel bedrijfsinformatie voor de lezers	1
Als je hierop loopt, doe je wel heel erg voorzichtig	2
Feestlied dat bij verjaardagen vaak gezongen wordt	3
Hoofdstad van de gelijknamige provincie	4
De voornaam van een schilder wiens achternaam een vrucht is	5
Hiermee hangt een boom één keer per jaar vol	6
Het tegenovergestelde van een uitgang	7
Spreken is zilver, zwijgen is...	8
Wens die we op 1 januari uitspreken	9
Land in de vorm van een laars	10
Een hulpmiddeltje bij moeilijk te onthouden zaken	11
Dit is een afwijking van de regel	12
Een ander woord voor globe	13
Overgang van 31 december naar 1 januari	14
Lekkernij op oudejaarsavond	15
Boekje waar een jaar lang alle afspraken kunnen instaan	16
Van deze bossen zijn er al te veel verdwenen	17